

Заграй Т.С., студентка юридично-психологічного факультету НАВС *Науковий керівник: Юрковська Л.Г.*,

Актуальні питання визначення територіальної підсудності адміністративних справ

Сучасний стан функціонування та розвитку суспільних відносин в Україні характеризується стрімкими перетвореннями та змінами, які, в свою чергу, потребують формального закріплення та нормативно-правового регулювання на законодавчому рівні. Процес подальшого вдосконалення системи законодавства України має бути спрямований на вдосконалення механізму правового регулювання найважливіших сфер життєдіяльності суспільства та держави, зокрема, наповнення змістом основ демократичної правової державності, вдосконалення функціонування демократичних інститутів публічної влади, модернізації систем соціального забезпечення, освіти, охорони здоров'я, судочинства тощо.

Тому національна системи законодавства, яка складає нормативну основу правової системи України, потребує теоретичного обґрунтування та публічного обговорення, адже, за кількістю нормативно-правових актів, що приймаються уповноваженими суб'єктами правотворчості, Україна досягнула рівня розвинених країн Європи, але це не привело до якісного та ефективного правового регулювання.

Так, наприклад, виникають проблеми щодо визначення територіальної підсудності в адміністративних судах. Територіальна підсудність адміністративних справ визначається за правилами 19 статті КАС України. Відповідно до ч. 1 цієї статті адміністративні справи вирішуються адміністративним судом за місцезнаходженням відповідача[1].

Водночас необхідно враховувати, що справи з приводу оскарження актів індивідуальної дії, дій та бездіяльності суб'єктів владних повноважень, які прийняті (вчинені, допущені) стосовно конкретної фізичної чи юридичної особи (їх об'єднань), вирішуються за вибором позивача адміністративним судом за зареєстрованим у встановленому законом порядку місцем проживання (перебування, знаходження) цієї особи — позивача, або адміністративним судом за місцезнаходженням відповідача (ч.2 19 статті КАС). Отже, за цими правилами визначається територіальна підсудність справ, у яких відповідачами є суб'єкти владних повноважень, що є розпорядниками публічної інформації. Дана категорія справ, територіально підсудна за місцезнаходженням відповідача (ч.1 ст.19 КАС). Тому помилковим є визначення територіальної підсудності таких справ за вибором позивача з посиланням на ч.4 ст.19 КАС [1].

Актуальним на сьогодні є питання, що робити з адміністративними справами, які пов'язані з Кримом, яка процедура захисту своїх прав у суді, зокрема, до якого суду звертатися зараз у разі порушенні прав та свобод.

Відповідно до ст. 12 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» адміністративні справи, підсудні місцевим загальним судам як адміністративним судам на окупованих територіях, розглядаються місцевими загальними судами міста Києва, що визначаються Київським апеляційним адміністративним судом. Із закону випливає, що підсудність в більшості випадків фактично визначає відповідний апеляційний суд у Києві. Але невідомо, як позов чи інший документ має надійти до цього суду [2].

Також з прийняттям Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» законодавець не визнав за потрібне одночасно внести зміни до відповідних положень процесуальних кодексів, якими визначається територіальна підсудність судових справ. Це ставить під сумнів легітимність наведених норм про територіальну підсудність, оскільки правила визначення останньої можуть регулюватись виключно нормами процесуальних кодексів, а не окремих «тимчасових» законів. Зокрема, частиною першою статті 5 КАС України прямо встановлено, що адміністративне судочинство здійснюється відповідно до [Конституції України](#), цього Кодексу та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України [1].

Отже, завдання подальшого вдосконалення законодавчого процесу в цілому та його окремих елементів, як необхідної основи для ефективної законотворчості, набуває особливої актуальності. Адже реформи, що відбуваються в Україні, потребують інтенсивної законотворчої діяльності, всебічного та ефективного впливу національного законодавства на зміни, які відбуваються в суспільстві й державі.

Список використаних джерел

1. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06 липня 2005 р. № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2005 р. - № 35, / 35-36, 37 / - ст. 446.

2. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 р. № 1207-VII // Відомості Верховної Ради України. - 2014. - № 26. - ст. 892.

3. Про практику застосування адміністративними судами положень Закону України від 13 січня 2011 року № № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації»: Постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України [Електронний ресурс]. // Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0011760-13>;